

Hoe?

5. Wat komt er kijken bij de planning en roostering?

Hoe lang duurt een examen?

Op welk moment in de opleiding plannen we de examens?

Wanneer is de student zover?

In of naast het reguliere lesrooster?

Hoe organiseren we de herkansingen?

Zo!

ROC Mondriaan

“Wij plannen de COE’s bewust niet te vroeg in de opleiding. Als je bedenkt wat er (met name op het gebied van rekenen) nog te doen is, dan hebben we die onderwijstijd namelijk hard nodig!”

Johan Sardjoe

Senior beleidsmedewerker
kwaliteitszorg en examinering
ROC Mondriaan

Vastgestelde examenperiodes

De COE’s worden afgenomen gedurende door het CvE vastgestelde examenperiodes. Omdat deze vaak in reguliere lesweken zullen vallen, betekent dat een uitdaging voor de onderwijsplanners en roostermakers. Aan hen de taak om beide planningen in elkaar te schuiven.

Doorlooptijd

Een belangrijke vraag, die samenhangt met de periodisering, is de benodigde doorlooptijd per examencyclus. Deze is deels afhankelijk van keuzes die de instelling zelf maakt op het gebied van planning van deze examens, maar deels ook gegeven door de benodigde tijd voor bijvoorbeeld het normeringsproces (zie hiervoor hoofdstuk 7). In de rapportage *Centraal digitaal examineren taal en rekenen* heeft saMBO-ICT onder andere de doorlooptijd voor de COE’s onderzocht. Zie www.coedossier.nl.

Wanneer is een student zover?

In het *Examenbesluit* is bepaald dat een student mag deelnemen aan een COE wanneer minimaal de helft van de reguliere opleidingstijd is verstreken. Maar heeft hij dan ook een redelijke kans van slagen? Wie bepaalt of de student zover is? Er zijn globaal 3 scenario’s:

1. Per klas (cohort)

In dit geval wordt op basis van de inschrijving en het onderwijsprogramma bepaald wanneer een student opgaat voor het COE.

2. Individueel

Als door formatieve toetsing blijkt dat de student het vereiste niveau heeft, wordt deze aangemeld voor het examen.

3. Per niveaugroep

Voor het taal- en rekenonderwijs worden studenten in niveau-groepen ingedeeld en als het merendeel van de groep het eindniveau heeft bereikt, wordt de groep aangemeld.

Scenario 1 is eenvoudig te organiseren, maar het is sterk vanuit het perspectief van de instelling gedacht.

Scenario 2 is het andere uiterste waarbij de student voorop staat. Scenario 3 is een compromis tussen 1 en 2, met als kanttekening dat daarbij de systematiek van roosteren in cluster-groepen voordeliger is.

De duur van het examen en het aantal afnames per dag

Voor niveau-4-studenten geldt dat de examens Nederlandse taal en rekenen 3F 120 minuten duren. Voor niveau 2 en 3 (2F) is de duur van beide examens vastgesteld op 90 minuten.

Om te kunnen bepalen hoeveel afnames u per dag kunt plannen zijn naast de **duur** van het examen ook uw **openingstijden** gedurende de examenperiode van belang. Verder moet u rekening houden met tijd voor het **klaarzetten** van het examen, de **inloop** voor het examen en de **uitloop** na afloop van het examen, waarin dan ook de **extra tijd** is meegenomen voor kandidaten met een beperking. Verder heeft u te maken met het **tijdraster** van het reguliere lesrooster omdat dit bepalend is voor de exacte starttijden van de examens.

In of naast het rooster?

Bij het plannen van de examenmomenten kunt u kiezen of u ze wilt meeroosteren in het reguliere lesrooster, of dat u ze wilt gaan aanbieden in een separaat toetsrooster.

Zo!

ROC Aventus

“Als studenten door formatieve toetsing hebben aangetoond dat ze het eindniveau hebben bereikt dan geeft de docent aan dat ze op mogen voor het examen. De student boekt vervolgens een COE via onze ELO.”

Ton Kuiper

Projectleider COE ROC Aventus

In het rooster

Meeroosteren in het lesrooster is vooral aantrekkelijk als u de examens ‘dicht bij het onderwijs’ wilt organiseren. De examenruimte is op loopafstand en voor de studenten is het examen als één van de activiteiten gewoon meegeroosterd in het lesrooster. Deze aanpak vergt veel van de onderwijsplanners en de roostermakers, maar biedt veel comfort voor de student, continuïteit in het reguliere rooster en rust in het examineringsproces.

Naast het rooster

U biedt de examens aan naast het reguliere lesrooster. Er is geen relatie tussen het examenrooster en het reguliere lesrooster. Het examenrooster prevaleert boven het lesrooster en dat betekent lesuitval. Vooral wanneer de afnames niet per klas worden georganiseerd heeft u gedurende de examenperiode te maken met veel onrust in het reguliere rooster, omdat er voortdurend studenten vertrekken, afwezig zijn of te laat in de les komen vanwege de COE's.

In of naast het rooster?

Het scenario ‘in het rooster’ vraagt nogal wat van de planners en roostermakers. Omdat de afnames niet altijd per klas kunnen worden georganiseerd moeten de roostermakers individueel kunnen roosteren. Verder is het belangrijk dat de roostermakers naast de examens ook alle normale lesactiviteiten aangeleverd krijgen. Als een examenperiode samenvalt met het begin van een onderwijsperiode dan is die tijdige aanlevering van reguliere activiteiten vaak een struikelblok. Bedenk dat u de kandidaten op grond van uw examenreglement een x-aantal dagen van te voren moet informeren over het tijdstip van het examen. Op dat moment moet het rooster dus al klaar zijn.

Digitaal intekenen

Om individuele aanmeldingen te kunnen verwerken zou u een vorm van digitaal intekensysteem kunnen inrichten. Mogelijk biedt uw elektronische leeromgeving of roosterpakket mogelijkheden op dit gebied. Het systeem bewaakt het aantal beschikbare plaatsen per afname. En als het gekoppeld is aan het lesrooster kan worden gecontroleerd of er overlap is met overige activiteiten in het rooster van de student. Op deze manier zouden de nog beschikbare examenwerkplekken kunnen worden vrijgegeven voor intekening voor herkansingen. Een dergelijk systeem van intekenen kan ook handig zijn voor de organisatie van de COE's voor de BBL. Bovendien kan het gebruikt worden als u de beslissing om te gaan examineren, wilt baseren op het (individuele) niveau van de student.

Herkansingen

Het inplannen van de eerste poging kan in veel gevallen op basis van de klas of niveaugroep. Maar vervolgens houden we een aantal herkansers over. Herkansingen worden over het algemeen gepland in de eerstvolgende examenperiode. Deze kandidaten kunnen echter niet meer op basis van hun groep worden ingepland omdat dat tot half lege examenruimtes zou leiden. Herkansingen is maatwerk om een aantal redenen.

In de eerste plaats betekent een onvoldoende resultaat voor een COE niet automatisch dat er herkanst moet worden. Er geldt een slaag-zakregeling waarin een onvoldoende kan worden gecompenseerd (zie hoofdstuk 2 en 7).

Zo!

ROC A12

“Wij hebben ervoor gekozen om de COE’s dicht bij het onderwijs te organiseren. De examens worden als lesactiviteiten meegeroosterd en verschijnen op die manier vanzelf in het lesrooster van de kandidaten.”

*Marcella Heijink
Medewerker Servicebureau
Examinering ROC A12*

Het proces van herkansen is ook ingewikkeld, omdat er goed moet worden afgesproken wie de noodzaak ervan bewaakt en wie verantwoordelijk is voor de aanmelding van de herkansing: de kandidaat zelf, de studieloopbaanbegeleider of is dit een automatische stap in het proces.

Tot slot nog de vraag op welke manier deze kandidaten worden ingeroosterd voor het examen. Is dat de taak van het examenbureau, de slb-er of de roostermaker? Als u kiest voor het scenario ‘in het rooster’ kunt u bijna niet om een automatische intekensmodule heen waarbij de student zelf een examenmoment kiest.